

Brist på arbetsmiljökompetens

Svensk industri, företag och arbetsgivarorganisationer, vill med denna uppvaktning uppmärksamma ansvarigt departement om bristen på arbetsmiljöingenjörer. Arbetsmiljöingenjörer är en yrkesgrupp med kunskap om bland annat olika typer av exponeringsbedömningar, mätningar, riskbedömningar och åtgärdsarbete vad gäller kemikalier, buller, vibrationer, elektromagnetiska fält, ljus, ventilation mm, och av riskbedömningar och säkerhetsfrågor vad gäller maskiner, verktyg och processer. De är viktiga för industrins arbetsmiljö- och säkerhetsarbete. Arbetsmiljöingenjörens kompetens efterfrågas av svensk industri.

Arbetsmiljöverkets olika föreskrifter ställer krav på arbetsgivare. För att uppfylla flera av dessa krav krävs arbetsmiljöingenjörens kompetens. När företag liksom regering och myndigheter arbetar för en nollvision och en högre säkerhetskultur krävs likaså arbetsmiljökompetens. Stora företag vill se kompetensen inom företaget och anställer därför egna arbetsmiljöingenjörer medan mindre företag blir beroende av att kompetensen finns hos företagshälsan eller liknande expertresurs.

Våra medlemsföretag har under en längre tid signalerat att det råder stor brist på utbildade arbetsmiljöingenjörer. Företagshälsorna i Sverige beskriver samma brist. Bristen på kompetenta arbetsmiljöingenjörer gör att företag får svårt att nå upp till den standard på arbetsmiljöarbetet som man önskar och att brister och risker därmed tar längre tid att åtgärda.

Tidigare höll bland annat Arbetslivsinstitutet i en av företagen uppskattad arbetsmiljöingenjörsutbildning. I dag finns ingen liknande sammanhållen utbildning. Andra typer av arbetsmiljöutbildningar har drivits och drivs av olika aktörer (t ex YH-utbildningar och magister-/masterutbildning vid KTH) och dessa fyller ett behov men inte fullt ut industrins behov av arbetsmiljökompetens. Utbildningarna upplevs i vissa fall som allt för grundna och i andra fall som allt för akademiska och teoretiska. Företagen efterfrågar arbetsmiljöingenjörer som arbetar nära produktionen och som är villiga och har kompetens att arbeta praktiskt med arbetsmiljön – göra bedömningar och mätningar, föreslå åtgärder, riskbedöma maskiner, kemikalier osv. Vår upplevelse är att det kan behövas några års yrkeserfarenhet från industrin innan man utbildar sig till arbetsmiljöingenjör. Yrket skulle med andra ord kunna vara ett typiskt ”nästa steg” för en person som redan är etablerad på arbetsmarknaden.

Vi har uppmärksammat inrättandet av den nya myndigheten för arbetsmiljö kunskap i Gävle och menar att en uppgift för myndigheten kan vara att utreda förutsättningarna och ansvara för en framtida arbetsmiljöutbildning för det behov som framför allt finns inom svensk industri men också inom andra branscher och företagshälsan. Den arbetsmiljö kunskap som den nya myndigheten kommer att sammanställa och tillgängliggöra kräver mottagare på företag och företagshälsa med kunskap och kompetens som den som dagens arbetsmiljöingenjörer har. Vi menar att om den nya myndigheten får ett uppdrag som inbegriper arbetsmiljöutbildning (liknande uppdraget som ALI hade eller på något annat vis) skulle det tillföra myndigheten ytterligare en dimension – kontakt med och förståelse för företags verklighet och behov på arbetsmiljöområdet. Företag inom industrin är villiga att bistå med erfarenheter och beskriva behovet ytterligare.

Företagens behov av arbetsmiljökompetens måste långsiktigt säkerställas.

Svensk industri genom

Teknikföretagen

Malin Nilsson och Kresimir Iveskic
Expert/Rådgivare i arbetsmiljöfrågor

Industriarbetsgivarna

Cecilia Andersson
Expert/Rådgivare i arbetsmiljöfrågor

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

Camilla Backlund
Expert/Rådgivare i arbetsmiljöfrågor

ABB AB

Lena Westerholm, Hållbarhetschef

Inovyn

Emelie Schelin, HR Specialist

Scania CV AB

Mikael Welinder, Head of Safety and Health

AB Volvo

Malin Moosberg, Director Health & Safety HR Center of Expertise

SAAB AB

Maria Starwing, Global occupational health and safety director

SKF Sverige AB

Elisabet Stadler, Chef MHS & Exportkontroll
Mikael Karlsson, Arbetsmiljöexpert

Siemens Industrial Turbomachinery AB

Hans Holmström, VD

Atlas Copco Rock Drills AB

Cecilia Ekström, Global SHEQ Manager

Nexans

Annika Hedebark, HSE Manager

BAE Systems Hägglunds

Lotta Engqvist, Arbetsmiljösamordnare

Xylem Water Solutions Manufacturing AB

Ingemo Fahlstedt, Facility & ESH manager

GKN Aerospace Engine Systems Sweden

Stefan Smith, VP Sweden Business Support

Toyota Material Handling Manufacturing Sweden AB

Agneta Ring, Manager Sustainability

Emhart Glass Sweden AB

Elisabeth Nordberg, Director Human Resources/MD

Husqvarna Group

Maud Stridh, Arbetsmiljöingenjör

Gjuteriföreningen

Peter Nayström

Generalsekreterare

AkzoNobel

Maria Wingård Börjesson, Manager Regional Rewards Nordics

Perstorp Holding AB

Ulf Lindh, Director Compensation&Benefit HR Business Partner

Perstorp Oxo AB

Lars-Erik Wikström, HR specialist

St1 Refinery AB

Maria Ahlström, HR Partner

Nynas AB

Joakim Nyqvist, HR Manager

Borealis AB

Maria Häger, People Reward Manager

Swimpex Granite AB

Mariette Karlsson, Arbetsmiljöansvarig

Sandvik Materials Technology AB

Ulf Öhnfeldt, Chef Site Sandviken

SSAB

Malin Lundqvist Ståhl

Kristina Branteryd

Jan Dirk Kooistra

Chefer Hälsa och säkerhet SSAB i Luleå, Oxelösund och Borlänge

Zinkgruvan Mining AB

Agne Ahlenius, VD

Boliden Group

Thomas Söderqvist, Senior Vice President Corporate Responsibility

LKAB

Kaisu Nilsson, Chef Arbetsmiljö och Säkerheten först